

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 520

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 25 iulie 2011

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 441 din 7 aprilie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404 ¹ alin. 1 și 2, precum și ale art. 404 ² alin. 1 din Codul de procedură civilă	2–3
Decizia nr. 580 din 5 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 614 și art. 616 din Codul de procedură civilă	4–5
Decizia nr. 581 din 5 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă	5–6
Decizia nr. 657 din 17 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă	7–8
Decizia nr. 671 din 31 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă	8–9
Decizia nr. 700 din 31 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 970 alin. 1 și art. 1069 alin. 2 din Codul civil	10–11
Decizia nr. 772 din 16 iunie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă	11–12
Decizia nr. 870 din 23 iunie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă	13–14
Decizia nr. 915 din 5 iulie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 441**

din 7 aprilie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 și 2, precum și ale art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 și 2, precum și ale art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Stratonice Sasca în Dosarul nr. 33.606/299/2009 al Judecătoriai Sectorului 1 București și care face obiectul Dosarului nr. 279D/2011 al Curții Constituționale.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 280D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 și 2, precum și ale art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Larisa Marcela Părău în Dosarul nr. 33.613/299/2009 al Judecătoriai Sectorului 1 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Având în vedere identitatea de obiect a excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 280D/2011 la Dosarul nr. 279D/2011.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 280D/2011 la Dosarul nr. 279D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 13 ianuarie, pronunțate în dosarele nr. 33.606/299/2009 și nr. 33.613/299/2009, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹**

alin. 1 și 2 și ale art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Excepția a fost invocată de Stratonice Sasca și de Larisa Marcela Părău în dosare având ca obiect contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia consideră că reglementările criticate sunt neconstituționale, întrucât îngrădesc dreptul la apărare al creditorului. Desființarea actelor de executare silită nu este de natură să determine, în mod automat, restabilirea situației anterioare, cu atât mai mult cu cât premisa esențială a întoarcerii executării silită nu o reprezintă faptul că executarea silită este nelegală, ci că aceasta s-a efectuat fără un drept care să stea la baza executării, respectiv un titlu executoriu legal.

De asemenea, textul de lege criticat permite debitorului să obțină un titlu executoriu împotriva creditorului, fără a recurge la competența de drept comun a instanțelor judecătorești.

Prin faptul că nu se mai recurge la procedura de drept comun în vederea întoarcerii executării silită se restrânge dreptul creditorului de a uza de toate căile de atac, drept prevăzut de art. 129 din Constituția României.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază că excepția este neîntemeiată, arătând că întoarcerea executării nu intervine în mod automat, ci la cererea celui interesat (respectându-se principiul disponibilității ce guvernează procesul civil), aspect expres precizat în cuprinsul art. 404² alin. 1 și 3 din Codul de procedură civilă. Potrivit alineatului final al art. 404² din Codul de procedură civilă, debitorul executat silit poate formula și o acțiune separată, în fața instanțelor de drept comun, în situația în care nu a formulat o cerere de întoarcere a executării silită în fața instanței ce a judecat contestația la executare ori dacă aceasta a rămas nesoluționată. Aceste prevederi procedurale nu contravin principiului egalității cetățenilor în fața legii, fiind aplicabile tuturor celor aflați într-o situație similară, ci doar organizează efectele hotărârii de admitere a contestației la executare.

Având în vedere faptul că executarea silită se efectuează numai în temeiul unui titlu executoriu (potrivit art. 372 din Codul de procedură civilă), prin desființarea acestuia nu numai că încetează executarea, dar dispăre fundamentul juridic al tuturor actelor de executare deja realizate, ceea ce impune anularea acestora (*quod nullum est, nullum producit effectum*). Desființarea titlului executoriu produce efecte retroactive, astfel încât, din punct de vedere juridic, se consideră că dispozițiile sale nu au existat niciodată. În consecință, toate actele de executare care s-au efectuat în temeiul său sunt lovite de nulitate, fiind subsecvente unui act care nu este valabil (potrivit art. 379¹ din Codul de procedură civilă).

Dispoziția de restabilire a situației anterioare se pronunță de o instanță de judecată, în urma analizării acestui capăt de cerere în cadrul procesual al contestației la executare, ce oferă părților implicate garanțiile unui proces echitabil, inclusiv dreptul la apărare ce implică și posibilitatea creditorului de a ataca hotărârea pronunțată în primă instanță. De altfel, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut, statul având dreptul și obligația de a stabili limitele exercitării sale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 404¹ alin. 1 și 2, precum și art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 404¹ alin. 1 și 2: *„În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau însăși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.*

Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit.”;

— Art. 404² alin. 1: *„În cazul în care instanța judecătorească a desființat titlul executoriu sau actele de executare, la cererea celui interesat, va dispune, prin aceeași hotărâre, și asupra restabilirii situației anterioare executării.”*

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 și 2, precum și ale art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Stratonice Sasca în Dosarul nr. 33.606/299/2009 al Judecătorei Cluj-Napoca, precum și de Larisa Marcela Părău în Dosarul nr. 33.613/299/2009 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 7 aprilie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind liberul acces la justiție, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 53 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți, art. 129 alin. (1) privind folosirea căilor de atac.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor legale criticate s-a pronunțat prin mai multe decizii și, răspunzând unor critici asemănătoare, a statuat constant că prevederile respective sunt în acord cu dispozițiile constituționale.

Astfel, prin Decizia nr. 627 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 30 iunie 2009, Curtea a statuat că dispozițiile art. 404¹ din Codul de procedură civilă se referă exclusiv la cazurile în care a fost desființat titlul executoriu sau însăși executarea silită. Desființarea acestor acte putea fi dispusă numai de instanța judecătorească, în urma examinării temeiniciei și legalității lor. La soluționarea cererii de întoarcere a executării, de asemenea, numai instanțele judecătorești sunt competente să stabilească dacă cel care o solicită este sau nu îndreptățit să obțină restituirea bunului ori a valorii luate prin executarea silită. În această privință, art. 404¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă prevede că *„Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit”*. Creditorul are dreptul neîngrădit de a cere în justiție valorificarea creanțelor sale și, la nevoie, executarea silită a acestora, iar debitorul și orice altă persoană interesată au dreptul să conteste, tot în justiție, titlul executoriu și executarea silită însăși.

De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea a reținut că procedura contestației la executare asigură garanții suficiente pentru protecția dreptului de proprietate al tuturor părților implicate în proces, prin însuși faptul că le oferă posibilitatea de a contesta executarea, de a solicita suspendarea acesteia, iar, în cazul admiterii contestației și desființării titlului executoriu sau a însăși executării silită, persoanele interesate au dreptul la întoarcerea executării prin restabilirea situației anterioare acesteia.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în această decizie își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 580

din 5 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 614 și art. 616
din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 614 și art. 616 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Andreea Cristina Ștefan Dell Agnolo în Dosarul nr. 979/233/2009 al Judecătoriei Galați — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.586D/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 979/233/2009, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 614 și 616 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Andreea Cristina Ștefan Dell Agnolo într-o cauză având ca obiect divorț.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că dispozițiile legale criticate sunt pe deplin aplicabile reclamantului care introduce acțiunea de divorț, având în vedere caracterul *intuitu personae* al acțiunii, însă obligativitatea prezenței pârâtului în proces constituie o încălcare a dreptului la apărare și a dreptului de a fi reprezentat de un avocat, deoarece, deși acesta nu a avut inițiativa procesului, ci este doar forțat să se apere, prezența obligatorie la fiecare termen îi creează prejudicii, perturbându-i activitatea profesională și viața privată. Motivele de neconstituționalitate au în vedere și principiul efectivității juridice dezvoltat în ultima perioadă în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Judecătoria Galați — Secția civilă apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Dispozițiile criticate reprezintă norme de procedură care dau expresie particularității esențiale a domeniului supus incidenței sale, respectiv procesul de divorț.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 614 și art. 616 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 614: „*În fața instanțelor de fond, părțile se vor înfățișa în persoană, afară numai dacă unul dintre soți execută o pedeapsă privativă de libertate, este împiedicat de o boală gravă, este pus sub interdicție sau are reședința în străinătate; în aceste cazuri, părțile se vor putea înfățișa prin mandatar.*”;

— Art. 616: „*Dacă la termenul de judecată, în primă instanță, reclamantul lipsește nejustificat și se înfățișează numai pârâtul, cererea va fi respinsă ca nesustenută.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5) — *Statul român*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului și în art. 24 — Dreptul la apărare*. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 421 din 14 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.203 din 15 decembrie 2004, Curtea a statuat că procesul de divorț în întregul său, și nu doar acțiunea prin care aceste aspecte sunt deduse judecării, are caracter strict personal, deoarece obiectul său implică antamarea de către instanță a unor aspecte ținând de viața intimă și familială a părților în litigiu.

Așa fiind, reglementarea criticată, instituind, cu titlu de excepție de la dreptul comun în materie, obligativitatea prezenței personale a părților în fața instanței de fond, nu face decât să dea expresie acestei particularități esențiale a domeniului supus incidenței sale, respectiv procesul de divorț.

Curtea a constatat că exigența astfel justificată nu aduce atingere dreptului la apărare al părților, în condițiile în care, pentru valorificarea sa, art. 24 alin. (2) din Constituție le recunoaște acestora dreptul de a fi asistate.

Pentru aceleași motive nu poate fi reținută nici critica privind încălcarea prevederilor art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De asemenea, Curtea mai reține că art. 614 din Codul de procedură civilă nu aduce atingere nici dispozițiilor art. 16 din Constituție, întrucât părțile unui proces de divorț se află într-o

situație juridică diferită de a părților în procese cu alte obiecte, determinată de caracterul strict personal al divorțului.

Referitor la pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 616 din Codul de procedură civilă, prin Decizia nr. 115 din 11 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 10 iunie 2002, Curtea a reținut că, prin derogare de la dreptul comun, în materia divorțului, prevederile art. 616 din Codul de procedură civilă reglementează o sancțiune procedurală specială — respingerea cererii de divorț ca nesusținută — ce are drept temei culpa procesuală dedusă din neînfățișarea reclamantului la termenul de judecată, în primă instanță. Sancțiunea operează însă numai atunci când, cumulativ, lipsa reclamantului este nejustificată și doar pârâtul se

înfățișează la judecată și se bazează pe prezumția legală de renunțare la judecată.

Față de conținutul textului de lege criticat, Curtea a constatat că nu se poate reține contrarietatea acestuia cu Legea fundamentală, întrucât, în aplicarea dispozițiilor procedurale în materia divorțului, precum și în aprecierea caracterului justificat sau nejustificat al absenței reclamantului, instanța de judecată se supune legii, în speță dispozițiilor Codului de procedură civilă, ceea ce nu contravine normelor constituționale invocate.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 614 și art. 616 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Andreea Cristina Ștefan Dell Agnolo în Dosarul nr. 979/233/2009 al Judecătoriei Galați — Secția civilă. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 581

din 5 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, întrucât critica vizează modificarea dispoziției legale cuprinse în art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 26 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 42.714/299/2009, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Margareta Gorgăneanu într-o cauză având ca obiect suspendarea executării silite.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că dispozițiile legale criticate contravin dreptului la apărare, deoarece, în cadrul procedurii executării silite, debitorul nu poate invoca apărări legate de conținutul titlului executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească.

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Margareta Gorgăneanu în Dosarul nr. 42.714/299/2009 al Judecătoriei Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.637D/2010.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Instanța arată că debitorul neglijează faptul că în contestația la executare regula este invocarea de apărări cu privire la modul de ducere la îndeplinire a executării silită, doar cu titlu de excepție putând fi invocate apărări de fond și doar în cazul în care debitorul contestator nu a avut această posibilitate în cadrul unui proces pendinte.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut: „*În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1) și (2) — *Accesul liber la justiție* și art. 24 alin. (1) — *Dreptul la apărare*. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 454 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 23 decembrie 2003, sau prin Decizia nr. 331 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010, s-a pronunțat în sensul constituționalității dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă, în raport cu critici de neconstituționalitate similare.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Margareta Gorgăneanu în Dosarul nr. 42.714/299/2009 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Cu acele prilejuri, Curtea a reținut, în esență, că soluționarea contestației la executare este destinată să înlăture neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silită sau să expliciteze titlul executoriu ce urmează a fi valorificat. În cadrul soluționării contestației, instanța nu poate examina împrejurări care vizează fondul cauzei și care sunt de natură să repună în discuție hotărârile care emană de la organe cu activitate jurisdicțională, în fața cărora au avut loc dezbateri contradictorii, părțile având posibilitatea, cu acel prilej, de a invoca apărărilor de fond necesare. O soluție contrară, sub acest aspect, ar nesocoti principiul autorității de lucru judecat, ceea ce este inadmisibil.

Pe de altă parte, în cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, legea procesuală civilă prevede că debitorul are dreptul să invoce, pe calea contestației, toate apărărilor de fond referitoare la existența, întinderea și valabilitatea creanței constatate prin respectivul titlu executoriu. Totuși, posibilitatea utilizării apărărilor de fond este condiționată de inexistența unor mijloace procedurale speciale pentru realizarea dreptului, în cadrul cărora acestea să poată fi invocate. Dacă însă legea pune la dispoziția debitorului o cale de atac specială, așa cum este acțiunea în anulare în materia titlurilor executorii care nu provin de la organe de jurisdicție, acesta nu mai poate să utilizeze apărări de fond în cadrul contestației la executare. O asemenea prevedere nu constituie o îngrădire a liberului acces la justiție, de vreme ce partea interesată poate folosi apărărilor respective, potrivit opțiunii sale, în una sau în alta dintre căile de atac pe care le are la dispoziție. Adoptarea acestei măsuri nu face, în realitate, decât să dea expresie preocupării legiuitorului de a preveni abuzul de drept constând în invocarea acelorași apărări în două căi de atac diferite, în scopul tergiversării cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

Întrucât accesul liber la justiție, ca de altfel orice drept fundamental, consacrat ca atare de Constituție, are caracter legitim numai în măsura în care este exercitat cu bună-credință, în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor și intereselor în egală măsură ocrotite ale celorlalte subiecte de drept, Curtea consideră că stabilirea de către legiuitor a acestor limite nu aduce nicio îngrădire dreptului în sine, ci, dimpotrivă, creează premisele valorificării sale în concordanță cu exigențele generale proprii unui stat de drept.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 657

din 17 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1
din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în Dosarul nr. 2.655/299/2009 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 3.504 D — nr. 3.510 D/2010, nr. 3.759 D/2010 și nr. 3.856 D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 16.157/299/2009, nr. 5.366/299/2009, nr. 5.361/299/2009, nr. 5.360/299/2009, nr. 15.501/299/2009, nr. 6.122/299/2009, nr. 5.378/299/2009, nr. 8.105/299/2009 și nr. 13.899/299/2009 ale Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 3.504D — nr. 3.510D/2010, nr. 3.759D/2010 și nr. 3.856D/2010 la Dosarul nr. 3.503D/2010.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu măsura conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 3.504D — nr. 3.510D/2010, nr. 3.759D/2010 și nr. 3.856D/2010 la Dosarul nr. 3.503 D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 50 din 20 ianuarie 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 26 octombrie 2009, 17 august 2009 și 15 martie 2010, pronunțate în dosarele nr. 2.655/299/2009, nr. 16.157/299/2009, nr. 5.366/299/2009, nr. 5.361/299/2009, nr. 5.360/299/2009, nr. 15.501/299/2009, nr. 6.122/299/2009, nr. 5.378/299/2009, nr. 8.105/299/2009 și nr. 13.899/299/2009,

Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în cauze având ca obiect judecarea unor contestații la executare formulate în cadrul procedurii executării silite.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, precum și dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Se arată că admiterea contestației la executare este lipsită de efecte în condițiile în care suspendarea executării nu mai are loc de drept, ci este lăsată la aprecierea instanței, fapt ce contravine prevederilor art. 21 din Constituție, precum și dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și că stabilirea obligației de plată a cauțiunii, de a cărei îndeplinire este condiționat accesul la justiție, reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 21 din Constituție.

Se susține, de asemenea, că posibilitatea dată instanței de a respinge cererea de suspendare a executării silite semnifică o restrângere a unor drepturi, ce încalcă prevederile art. 53 din Constituție.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată și arată, în dosarele nr. 3.503D/2010 — nr. 3.510D/2010 și nr. 3.856D/2010, că suspendarea executării silite trebuie lăsată la aprecierea judecătorului, care se pronunță asupra oportunității măsurii prin aplicarea criteriului prejudiciilor grave, iremediabile sau dificil de remediat pe care le-ar avea de suferit cel care solicită suspendarea. Această apreciere fiind făcută de instanța de judecată, liberul acces la justiție este garantat. Totodată, se arată că, dimpotrivă, prin suspendarea de drept a executării silite ar fi încălcat dreptul la un proces echitabil, respectiv art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturile recunoscute de instanță creditorilor fiind iluzorii, întrucât punerea lor în executare este suspendată prin simpla formulare a unei contestații la executare.

De asemenea, instanța susține, în dosarele mai sus enumerate, că posibilitatea de apreciere conferită judecătorului de către legiuitor nu reprezintă o îngrădire a dreptului de liber acces la justiție, astfel că nu sunt încălcate nici prevederile art. 53 din Constituție.

În Dosarul nr. 3.759D/2010, instanța arată că, întrucât plata cauțiunii nu constituie o condiție de admisibilitate a contestației la executare, ci exclusiv o condiție a suspendării executării silite, instituirea acestei obligații nu îngrădește liberul acces la justiție, nefiind încălcate prin urmare nici prevederile art. 53 din Constituție și nici cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care are următorul cuprins:

„Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel.”

În opinia autorului excepției, textele criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, precum și dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse în numeroase cazuri controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași

dispoziții constituționale ca și cele invocate în prezenta cauză, constatându-se constituționalitatea acestora.

Astfel, prin Decizia nr. 50 din 20 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 8 martie 2011, sau prin Decizia nr. 1.165 din 28 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 9 noiembrie 2010, Curtea a reținut că instituirea obligației de plată a cauțiunii ca o condiție a suspendării executării are o dublă finalitate, și anume, pe de o parte, aceea de a constitui o garanție pentru creditor, în ceea ce privește acoperirea eventualelor daune suferite ca urmare a întârzierii executării silită, prin efectul suspendării acesteia, și, pe de altă parte, de a preveni și limita eventualele abuzuri în valorificarea unui atare drept de către debitorii rău-platnici. Întrucât plata cauțiunii nu constituie o condiție de admisibilitate a contestației la executare, ci exclusiv pentru a putea solicita suspendarea executării silită, instituirea acestei obligații nu poate fi calificată ca o modalitate de a împiedica accesul liber la justiție. De asemenea, Curtea a constatat că dispozițiile criticate nu contravin nici prevederilor art. 53 din Constituție, deoarece acestea sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, așa cum s-a arătat anterior, nu s-a constatat.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice modificarea acestei jurisprudențe, soluția pronunțată și argumentele pe care aceasta s-a întemeiat își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 2.655/299/2009, nr. 16.157/299/2009, nr. 5.366/299/2009, nr. 5.361/299/2009, nr. 5.360/299/2009, nr. 15.501/299/2009, nr. 6.122/299/2009, nr. 5.378/299/2009, nr. 8.105/299/2009 și nr. 13.899/299/2009 ale Judecătoria Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 671

din 31 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător

Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Irina Otilia Anastase în Dosarul nr. 11.238/301/2009 al Judecătoriei Sectorului 3 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.638D/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, arătând că autorul excepției vizează modificarea normelor criticate. Or, critica cu un atare obiect excedează competenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 11.238/301/2009, **Judecătoria Sectorului 3 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Irina Otilia Anastase într-o cauză având ca obiect partajarea unor bunuri comune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că dispozițiile legale criticate contravin dreptului de proprietate al coproprietarului unui imobil și încalcă dreptul la viață privată al persoanei puse în situația de a-și pierde proprietatea în favoarea creditorilor personali ai soțului. Autorul excepției consideră necesară modificarea textului de lege criticat, în sensul excluderii de la urmărirea silită a bunului imobil care reprezintă domiciliul conjugal al soților.

Judecătoria Sectorului 3 București apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, împărțea pe care o instituie articolul incriminat reprezentând o măsură de protecție a dreptului celui alt coproprietar, care nu are calitatea de debitor față de creditorul urmăritor.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Irina Otilia Anastase în Dosarul nr. 11.238/301/2009 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției, așa cum rezultă din susținerile autorului excepției și din încheierea de sesizare a Curții Constituționale, îl reprezintă doar prevederile art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut: „*Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevălmaș nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțea acestora.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 20 alin. (2) — *Tratatul internațional privind drepturile omului* și art. 21 alin. (3) — *Dreptul la un proces echitabil*. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil și cele ale Protocolului nr. 1 la Convenție, referitoare la dreptul de proprietate.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra dispozițiilor art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă s-a pronunțat prin Decizia nr. 921 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 21 noiembrie 2007. Cu acel prilej, Curtea a reținut că, departe de a contraveni prevederilor art. 44 din Constituție și celor ale Protocolului nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ce au ca obiect garantarea dreptului de proprietate, reglementarea legală dedusă controlului le dă expresie, întrucât împărțea pe care o instituie, ca o condiție prealabilă imperativă a realizării creanței față de debitorul coproprietar, constituie o măsură de protecție a dreptului celui alt coproprietar, care nu are calitatea de debitor față de creditorul urmăritor.

Posibilitatea recunoscută creditorilor ca, în anumite condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, să poată interveni pentru a-și apăra drepturile și interesele legitime, în virtutea principiului că patrimoniul debitorului constituie obiectul dreptului de gaj general al creditorilor chirografari, nu constituie o măsură discriminatorie pozitivă în favoarea lor de natură a impietă asupra dreptului la un proces echitabil, așa cum consideră autorul excepției, ci reprezintă exclusiv o garanție a asigurării echilibrului între persoane cu interese contrare, prin determinarea cadrului legal de exercitare a drepturilor lor legitime. Prin urmare, referitor la susținerea potrivit căreia art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă aduce atingere art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, întrucât incidența textului criticat este, așa cum s-a arătat, subsecventă întrunirii anumitor condiții, și anume ieșirea din indiviziune, în cadrul unui proces în care toate părțile urmează să beneficieze de garanțiile prevăzute de lege, art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă neinstituind nicio derogare sub acest aspect.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 700

din 31 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 970 alin. 1 și art. 1069 alin. 2 din Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 970 alin. 1 și art. 1069 alin. 2 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Setro Metal Group” — S.A. din Câmpulung Muscel în Dosarul nr. 938/1.259/2008 al Tribunalului Comercial Argeș.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 iulie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 938/1.259/2008, **Tribunalul Comercial Argeș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 970 alin. 1 și ale art. 1069 alin. 2 din Codul civil**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Setro Metal Group” — S.A. din Câmpulung Muscel într-o cauză civilă având ca obiect pretenții.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că principiul bunei-credințe nu este consacrat în mod expres de Codul civil, ci doar prezumția bunei-credințe, aceasta trebuind să existe atât în momentul nașterii raporturilor juridice, cât și pe parcursul derulării lor. Având în vedere că prevederile art. 970 alin. 1 din Codul civil impun doar executarea cu bună-credință a convențiilor, autorul apreciază că aceste prevederi sunt neconstituționale în măsura în care permit ca prin executarea, chiar și cu bună-credință a convențiilor, să fie încălcate drepturile și libertățile celeilalte părți contractante, în contradicție cu art. 57 din Constituție.

Pe de altă parte, prevederile art. 1069 alin. 2 din Codul civil reprezintă, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, „o încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 124 și, respectiv, art. 126 alin. (1), în condițiile în care reprezintă o ingerință a părților în activitatea de judecată, prin determinarea anticipată a modalității de executare a obligațiilor contractuale (fie în natură, fie prin echivalent, fie cumulate), a valorii prejudiciului cauzat creditorului prin neexecutare, ingerință de natură a exclude posibilitatea instanței sesizate cu o cerere de chemare în judecată de a alege modalitatea de reparare a prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației contractuale”.

Tribunalul Comercial Argeș consideră că pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 970 din Codul civil este dedusă exclusiv din modul de aplicare a reglementării criticate, exercitarea controlului asupra activității de aplicare a normelor legale reprezentând atributul exclusiv al instanțelor judecătorești.

În ceea ce privește art. 1069 alin. 2 din Codul civil, instanța apreciază că „scopul clauzei penale prevăzut de legiuitor este acela de a stabili întinderea prejudiciului, iar nu de a crea o alternativă pentru debitor în vederea liberării de executarea obligației principale, prin prestarea obligației prevăzute în clauza penală”.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 970 alin. 1 și art. 1069 alin. 2 din Codul civil, care au următorul conținut:

— Art. 970 alin. 1: „*Convențiile trebuie executate cu bună-credință.*”;

— Art. 1069 alin. 2: „*Nu poate dar creditorul cere deodată și penalitatea și obiectul obligației principale, afară dacă, penalitatea nu s-a stipulat pentru simpla întârziere a executării.*”.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 57 referitoare la exercitarea drepturilor și a libertăților, art. 124 privind înfăptuirea justiției, precum și celor ale art. 126 alin. (1) referitoare la instanțele judecătorești.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textele de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate. În acest sens este Decizia nr. 1.111/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 30 noiembrie 2010, Decizia nr. 121/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 13 martie 2009, sau Decizia nr. 1.547/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 28 ianuarie 2010, prin care Curtea a statuat că prevederile art. 970 și ale art. 1069 din Codul civil nu contravin Constituției.

Prin aceste decizii Curtea a constatat că orice raport juridic obligațional dă dreptul creditorului de a pretinde și de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a obligației asumate prin convenția încheiată între părți. Codul civil consacră în art. 970 principiul executării cu bună-credință a convențiilor civile, care implică,

printre altele, executarea de bunăvoie a obligației de către debitor. În cazul în care acesta refuză executarea, total sau parțial, sau o execută necorespunzător, creditorul are dreptul de a pretinde despăgubiri echivalente prejudiciului cauzat.

Într-un atare context, prevederile art. 1069 din Codul civil reglementează regimul juridic al clauzei penale, care reprezintă acea convenție accesorie contractului principal prin care părțile determină anticipat echivalentul prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării, executării cu întârziere sau necorespunzătoare a obligației contractuale. Scopul clauzei penale este acela de a stabili întinderea prejudiciului, iar nu de a crea alternativă pentru debitor în vederea liberării de executarea obligației principale, prin prestarea obligației prevăzute în clauza penală. Creditorul însă, în caz de neexecutare din partea debitorului, poate opta între a cere îndeplinirea obligației principale sau a celei stipulate în clauza penală. Reprezentând o convenție, clauza penală trebuie să îndeplinească toate condițiile de validitate a acesteia, însă, dat fiind caracterul ei accesoriu, constatarea nulității clauzei nu implică nulitatea obligației principale.

Pe de altă parte, împrejurarea că prin clauza penală se fixează anticipat, prin acordul părților, valoarea prejudiciului

cauzat creditorului, stipularea în contract a unei asemenea clauze prezintă importanță din punct de vedere practic. Astfel, în situațiile în care clauza devine aplicabilă, nu mai este necesar ca părțile contractante să se adreseze justiției pentru probarea și evaluarea prejudiciului, ceea ce are ca efect executarea cu celeritate a obligațiilor asumate.

Deși aplicarea clauzei penale are loc direct între părți, fără a fi necesară intervenția instanței judecătorești, nimic nu împiedică partea interesată să sesizeze instanța atunci când apreciază că invocarea ei s-a făcut în mod abuziv. Cu acest prilej, partea are posibilitatea de a cere instanței să constate că nu sunt întrunite condițiile pentru acordarea de despăgubiri și deci pentru aplicarea clauzei penale. Sub aceste aspecte, Curtea a constatat că, în fața instanței judecătorești, părțile beneficiază de suficiente garanții procesuale care să le asigure dreptul la un proces echitabil.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 970 alin. 1 și art. 1069 alin. 2 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Setro Metal Group” — S.A. din Câmpulung Muscel în Dosarul nr. 938/1.259/2008 al Tribunalului Comercial Argeș.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 772

din 16 iunie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bel Rom Patru” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.889/85/2010 al Tribunalului Sibiu — Secția comercială și de contencios administrativ și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.370D/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din Camera de consiliu din 27 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.889/85/2010, **Tribunalul Sibiu — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bel Rom Patru” — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect poprire asiguratorie.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prin dispozițiile legale criticate legiuitorul a stabilit ca soluționarea cererilor de poprire asiguratorie să se realizeze fără citarea părților, ceea ce contravine dispozițiilor constituționale privind dreptul la apărare, egalitatea în drepturi a cetățenilor și accesul liber la justiție. Astfel, din analiza textului de lege criticat, se constată faptul că debitorul este privat de dreptul la apărare, întrucât nu poate participa la procedura de soluționare a cererii de poprire asiguratorie și, pe cale de consecință, nu poate contracara pretențiile reclamantului, prin administrarea de probe în apărare.

În opinia autorului excepției, dreptul la apărare, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil presupun instituirea unor garanții în privința asigurării corectitudinii îmfăptuirii actului de justiție, însă textele legale criticate permit încălcarea acestor principii esențiale ale procesului civil, suprimând dreptul persoanei de a participa în mod efectiv la soluționarea cauzei sale în scopul stabilirii adevărului și, implicit, al pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.

Tribunalul Sibiu — Secția comercială și de contencios administrativ apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată, întrucât procedura instituită de art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă este o procedură derogatorie de la dreptul comun, întemeiată pe principiul celerității. În deplin acord cu principiile constituționale privind accesul liber la justiție și dreptul la apărare, o atare cerere poate fi formulată în fața instanțelor judecătorești și, chiar dacă nu soluționează fondul cauzei, finalitatea procedurii măsurilor asiguratorii este aceea de a asigura fondul dreptului, iar încheierea dată în această procedură este supusă căilor de atac.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bel Rom Patru” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.889/85/2010 al Tribunalului Sibiu — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 592 alin. 2 teza întâi din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut: „*Instanța va decide de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, prin încheiere executorie, fixând totodată, dacă este cazul, cuantumul cauțiunii și termenul înăuntrul căruia urmează să fie depusă aceasta.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. 1 potrivit căruia cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 24 alin. 1 potrivit căruia dreptul la apărare este garantat și art. 124 alin. 2 conform căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității textului de lege criticat s-a pronunțat prin Decizia nr. 166 din 22 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 3 mai 2005. Cu acel prilej a reținut că „Procedura măsurilor asiguratorii nu soluționează fondul dreptului, ci are o finalitate subsecventă, urmărind să asigure valorificarea acestuia. Prin aceasta legiuitorul a urmărit preîntâmpinarea riscului la care este expus titularul dreptului, și anume situația în care, deși dreptul i-a fost recunoscut printr-o hotărâre definitivă sau irevocabilă, așadar susceptibilă de punere în executare, să se vadă pus în imposibilitatea de a-l realiza ca urmare a manoperelor dolosive ale debitorului. Așa fiind, o asemenea procedură este guvernată de imperativul celerității”.

Date fiind rațiunile înfățișate, Curtea a constatat că legiuitorul a instituit în materia măsurilor asiguratorii, potrivit competenței sale constituționale, „o procedură derogatorie de la dreptul comun, fără a se putea reține însă că procedând astfel ar aduce atingere principiului constituțional al dreptului la apărare, asigurat prin recunoașterea posibilității exercitării căii de atac a recursului împotriva încheierii de soluționare a cererii de sechestrul asigurator”.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, cele statuate prin decizia menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 870

din 23 iunie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Oficiul Național al Registrului Comerțului în Dosarul nr. 416/2010 al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României.

La apelul nominal răspunde Camera de Comerț și Industrie a României, prin consilier juridic Lavinia Ambrus, lipsind autorul excepției de neconstituționalitate, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Camerei de Comerț și Industrie a României, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât prevederile legale criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate, și depune note scrise la dosar.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată și invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie. De asemenea, apreciază că susținerile autorului excepției se referă la lipsa eventualelor dispoziții legale care să reglementeze incompatibilitățile arbitrilor care compun tribunalul arbitral.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea de sesizare a Curții Constituționale din 18 februarie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 416/2010, **Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Oficiul Național al Registrului Comerțului într-o cauză având ca obiect pretenții.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că textele legale criticate încalcă dreptul la un proces echitabil, precum și egalitatea în fața legii, ținând seama că parte în litigiul aflat pe rolul Curții de Arbitraj Comercial Internațional este chiar Camera de Comerț și Industrie a României, al cărui colegiu de conducere, la propunerea președintelui Camerei, numește arbitrii care formează tribunalul arbitral. Așadar, prezentul tribunal arbitral, indiferent de compunerea acestuia, nu oferă suficiente garanții de independență și, prin urmare, nu poate fi considerat nici imparțial. Mai mult, întinderea, dar și natura deciziilor ce ar putea fi luate de către acest tribunal ar constitui o încălcare a prevederilor Constituției.

Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, dispozițiile legale criticate neîncălucând cu nimic principiul egalității cetățenilor în fața legii, nici dreptul la un proces echitabil și nici dreptul la apărare, drepturi consacrate de Constituție.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 340: „*Persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului litigiile patrimoniale dintre ele, în afară de acelea care privesc drepturi asupra cărora legea nu permite a se face tranzacție.*”;

— Art. 341 alin. 2: „*Sub rezerva respectării ordinii publice sau a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, părțile pot stabili prin convenția arbitrală sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie prin referire la o anumită reglementare având ca obiect arbitrajul, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului, inclusiv procedura unei eventuale concilierii prealabile, repartizarea între părți a cheltuielilor arbitrale, conținutul și forma hotărârii arbitrale și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.*”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 alin. (3) care statuează dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și art. 24 alin. (1) care privește dreptul la apărare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 8 din 9 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 31 ianuarie 2007, a stabilit că arbitrajul constituie o excepție de la principiul potrivit căruia înfăptuirea justiției se realizează prin instanțele judecătorești și reprezintă acel mecanism juridic eficient, menit să asigure o judecată

imparțială, mai rapidă și mai puțin formală, confidențială, finalizată prin hotărâri susceptibile de executare silită.

Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției arbitrale încheiate între părți, cu respectarea principiului libertății de voință a acestora, sub rezerva respectării ordinii publice, a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, așa cum prevede art. 341 din Codul de procedură civilă. Prin urmare, părțile pot stabili, prin convenția arbitrală sau printr-un act adițional încheiat ulterior, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.

Având în vedere cele expuse, Curtea reține că dispozițiile art. 340 din Codul de procedură civilă subliniază caracterul facultativ și convențional al arbitrajului, stabilind capacitatea de a încheia o convenție arbitrală și sfera litigiilor susceptibile a fi soluționate prin arbitraj, iar art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă precizează limitele libertății de voință a părților în materie procedurală ce se reflectă în convenția arbitrală.

Autorul excepției pune la îndoială independența și imparțialitatea tribunalului arbitral datorită faptului că reclamanta — parte în litigiul dedus judecării — este, în același timp, organismul care numește arbitrii. Curtea reține că autorul excepției a acceptat, fără să fi fost constrâns în vreun fel, clauza compromisorie (înscrisă în contractul pe care l-a încheiat cu

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Oficiul Național al Registrului Comerțului în Dosarul nr. 416/2010 al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 iunie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 915

din 5 iulie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Camera de Comerț și Industrie a României) în temeiul căreia soluționarea litigiului dintre părți este de competența Curții de Arbitraj și, prin urmare, trebuie să respecte acea clauză, altfel încălcându-se drepturile constituționale garantate ale celeilalte părți din litigiu. Mai mult, reglementările legale în baza cărora este organizată Curtea de Arbitraj — Legea camerelor de comerț din România nr. 335/2007 și Regulamentul în temeiul căruia se constituie și își desfășoară activitatea Curtea de Arbitraj, oferă suficiente garanții în ceea ce privește asigurarea independenței și imparțialității arbitrilor.

În fine, Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate pe lângă critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 340 și art. 341 alin. 2 din Codul de procedură civilă este nemulțumit și de procedura de numire a arbitrilor care compun tribunalul arbitral, reglementată de art. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, aprobat potrivit art. 29 alin. (4) din Legea nr. 335/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 6 decembrie 2007. Or, Curtea, având în vedere dispozițiile art. 146 din Constituția României și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, are competența de a se pronunța numai asupra constituționalității legilor sau ordonanțelor ori a unor dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, fără a-și putea extinde controlul asupra altor acte normative.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ioan Bontaș și Valerica Bontaș în Dosarul nr. 9.934/300/2007 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

La apelul nominal răspunde personal partea Marian Toma. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul părții prezente, care lasă la aprecierea instanței constituționale soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 9.934/300/2007, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă.**

Excepția a fost ridicată de Ioan Bontaș și Valerica Bontaș într-o cauză civilă având ca obiect o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textul de lege criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 16, art. 21 alin. (1)—(3), art. 24, art. 44 și art. 53, precum și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece limitează posibilitatea părții de a formula apărări pe fond pe calea contestației la executare împotriva titlului executoriu care emană de la o instanță de judecată, cu flagranta încălcare de către judecător a dispozițiilor art. 1 și 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Instanța de judecată apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1) și (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 399 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „*Împotriva executării silite, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătâmați prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281¹, se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum și în cazul în care organul de executare refuză să*

înceapă executarea silită ori să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege.

Nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare atrage sancțiunea anulării actului nelegal.

De asemenea, după ce a început executarea silită, cei interesați sau vătâmați pot cere, pe calea contestației la executare, și anularea încheierii prin care s-a dispus investirea cu formula executorie, dată fără îndeplinirea condițiilor legale.

În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.”

Autorii excepției susțin că aceste texte legale încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) care consacră statul de drept, democratic și social, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată și ale art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Decizia nr. 816 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 6 august 2009, a statuat că procedura contestației la executare este destinată să înlăture neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silite sau să expliceze titlul executoriu ce urmează a fi valorificat. În cadrul soluționării contestației, instanța nu poate examina împrejurări care vizează fondul cauzei și care sunt de natură să repună în discuție hotărâri care emană de la organe cu activitate jurisdicțională în fața cărora au avut loc dezbateri contradictorii, părțile având posibilitatea, cu acel prilej, de a invoca apărărilor de fond necesare. O soluție contrară sub acest aspect ar nesocoti principiul autorității de lucru judecat, ceea ce este inadmisibil.

De altfel, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea competenței instanțelor și a procedurii de judecată constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta fiind ținut, desigur, ca în procesul de legiferare să se circumscrie cadrulul constituțional. Or, Curtea a constatat că reglementarea dedusă controlului satisface exigența impusă de norma constituțională, fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale ale art. 21 și art. 53.

Analizând însă motivele invocate de autorii excepției de neconstituționalitate în susținerea criticii, Curtea observă că acestea nu reprezintă veritabile argumente de neconstituționalitate, ci vizează modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă de către instanța judecătorească. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, astfel încât excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ioan Bontaș și Valerica Bontaș în Dosarul nr. 9.934/300/2007 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 iulie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

